

τελέσματα δὲν ἦσαν ἀνάλογα τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν προσδοκιῶν, τοῦ-
του αἰτιατέον τὸ ὅλως ἀντίθετον τῶν μέτρων καὶ τῶν μέσων. Ὁ Ὀκτάβιος
Αὔγουστος μετέβαλε τὴν Αἴγυπτον εἰς ἐπαρχίαν Ῥωμαϊκὴν, πρὸς αὐξήσιν
δὲ καὶ καρποφορίαν αὐτῆς ἐκαθάρισε τοὺς ὄχτους τοῦ Νείλου, ὑπέταξε
τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τοὺς στόλους τοῦ ἀπέστειλεν ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης,
τοὺς Ῥοδίους νόμους ἐφαρμόσας πανταχοῦ. Ὁ Τιθέριος προέβη μέχρι τῆς
Γερμανίας. Ὁ Καλιγούλας διὰ τῶν σκληροτήτων τοῦ κατέβληψε τὴν ἐμπο-
ρίαν, ὁ Δρούσος ἀπ' ἐναντίας πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῆς ἤνωσε δι' ὄχτου τὸν
Ῥῆνον μετὰ τοῦ Ἰσσελ (Issel), ὁ δὲ Κλαύδιος ἤνωσεν ὁμοίως τὸν Ῥῆνον με-
τὸν Μῶσαν. Ὁ αὐτοκράτωρ Σεβήρος μεγάλως ἐπροστάτευε τὴν ἐμπορίαν,
ἠλάττωσε τοὺς δασμοὺς, διήρπεν εἰς ἐταιρίας τοὺς ἐμπόρους, ὧν ἐκάστη
ἰδιαιτέρους εἶχεν ἄρχοντας καὶ δικαστάς.

Ἐπὶ τέλους ἡ καθέδρα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους μετεφέρθη ὑπὸ τοῦ Κων-
σταντίνου ἐν Βυζαντίῳ, πόλει ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην τῆς οἰκουμένης καταλληλο-
τάτῃ πρὸς ἐμπορίαν· δυστυχῶς ὅμως ἡ παρακμὴ τοῦ κράτους ἐπέφερε τὴν
νέκρωσιν, ἡ δὲ ἐπελθοῦσα πλημμύρα τῶν ἀλλοφύλων ἀπετελείωσαν τὸ
ἔργον τοῦ ἀμεταθέτου νόμου τῆς φύσεως.

Γ. Α.

ARMENIA.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

(Συνέχεια, ὄρα Φυλ. III.)

Ἡ φιλοσοφία τῆς ἱστορίας παριστᾷ ἡμῖν ἕκαστον ἔθνος ὡς ἐν ὄν περιλη-
πτικόν, ἀναπτυσσόμενον κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους αὐτοῦ νόμους καὶ τὰ ἔθιμα,
καὶ διερχόμενον διὰ διαφόρων φάσεων, καθὼς ὁ ἄνθρωπος, ἥτοι τῆς παιδι-
κῆς ἡλικίας, τῆς ἐφηβικῆς, τῆς ἀνδρικῆς καὶ τῆς γεροντικῆς. Καὶ ἂν μὲν
ἡ ἰδέα αὕτη ὑπάρχῃ ὀρθή ἢ μὴ, δὲν ἀπόκειται εἰς τὰς ἡμετέρας μελέτας ἡ
ἐξέτασις τούτου· ὅπερ ὅμως ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν ὡς ὀρθὴν, εἶναι
ἡ παρομοίωσις τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν
ἔθνους, τὸ πρῶτον φαινόμενον ἐν τῇ ὀρίζοντι τῆς ἱστορίας, καθότι καὶ τὴν
μικρότητα καὶ τὴν ἀσθένειαν ἔχει τοῦ παιδός· τὰ πρῶτα βήματά του εἰσὶν
βραδέα καὶ ἐπισφαλῆ, ἡ γλῶσσα τοῦ ἀκανόνιστος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ψέλλι-
σμα, καὶ τὰ πάντα μυστήρια καὶ θαύματα, ὡς καὶ εἰς τοὺς παῖδας. Τοιοῦ-
τοι ὑπῆρξαν ἐν τῇ ἀρχῇ των οἱ Σῖναι, οἱ Ἰνδοί, οἱ Ἕλληνες καὶ ὅλα ἐν γένει
τὰ ἔθνη.

Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ δὲν ἔχει τὴν συναισθησιν τῶν προσβαλλόντων αὐτὸν ἀντικειμένων καὶ τῶν περὶ αὐτὸν συμβαινόντων, ὅθεν ἡ ἐντύπωσις αὐτῶν ἐπὶ τῆς φαντασίας του εἶναι ἐφήμερος, καὶ τοσοῦτον ὑπερφυσικῇ, ὥστε δὲν διαφυλάττει εἰμὴ ἀόριστον καὶ συγκεχυμένην ἀνάμνησιν αὐτῶν.

Ὅλων τῶν ἔθνων αἱ πρῶται ἱστορίαι, ἐξαίρεσι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ, εἰσὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀβεβαιότητος· καὶ ἀναμφιβόλως — πῶς εἶναι δυνατόν ἔθνος ἀναπτυχθὲν καὶ προοδεῦσαν κατὰ τὸν πολιτικὸν βίον νὰ διατηρῇ ἀκριβῶς ἱστορικὰς ἀναμνήσεις τῶν συμβάντων τῆς πρώτης αὐτοῦ ἡλικίας; — Ταῦτόν ὡς ἂν εἰ εἰκοσασεπτῆς τὴν ἡλικίαν ἡδυνάμεθα ἀναμνησθῆναι τὰ καθέκαστα τῆς νηπιότητος ἡμῶν, πότε ἤρξαμεν κινεῖσθαι καὶ ἐνεργεῖν, ἢ πότε καὶ πῶς κατωρθώθη ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πνεύματος ἡμῶν.

Ὅταν ἡ γλῶσσα ἐνὸς ἔθνους στερῇται γραφῆς, τὰ νοητικὰ προϊόντα εἰσὶ μὴδὲν παρ' αὐτῷ, καθὼ μὴ δυνάμενα νὰ ἐκφρασθῶσιν ἄλλως πῶς, εἰμὴ διὰ διηγήσεων, ἐμμέτρων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, αἵτινες ἀπὸ στόματος εἰς στόμα φερόμεναι, διαστρέφονται καὶ καταντῶσι ἄλλο παρ' ὅ,τι ὁ βραψφδὸς ἤθελε νὰ ἐκφράσῃ.

Οἱ πρῶτοι Ἀρμένιοι ἀρχηγοὶ ἢ ἡγεμόνες, τοσαύτην εἶχον ἀπέχθειαν πρὸς τὰ γράμματα, ὥστε οὐδ' ἐφρίντισαν, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν, νὰ διαιωνίσωσι τὰ πρακτικὰ των. Συνεπεία τούτου, ἡ πρώτη ἱστορία τῆς Ἀρμενίας περιωρίζετο μόνον εἰς ἔσχατά τινα ἐκ παραδόσεως φερόμενα ἐπὶ τῶν κυριωτέρων πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν συμβάντων, ἅτινα οἱ ὄρεινοὶ ἐφαλλον ὀρχούμενοι ἐν ἡχῷ ὀργάνων. Ἄν ὑπῆρχον μόνον οἱ Ἀρμένιοι ἱστορικοὶ, ἠθέλομεν διατελεῖ ὑπὸ τὸ σκότος πρὸ πάντων μάλιστα μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ μεγάλου Βαγασάγου Α'. (Ἔνα καὶ ἡμισυ αἰὼνα Π. Χ.) Ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ Ἀρμενία περιεκυκλοῦτο ἀπὸ ἔθνη ἀσυγκρίτως αὐτῆς μᾶλλον πεπολιτισμένα, ὧν οἱ συγγραφεῖς, ὑπὸ φιλολογικῆς περιεργείας ἐργηγοροῦντες ἐπὶ τῶν γειτόνων των, μετέδωκαν ἡμῖν τινὰ τῶν πολιτικῶν των συμβάντων, πρὸ πάντων ὅμως ὁσάκις ταῦτα συνδέοντο μετὰ τῆς ἰδίᾳς αὐτῶν ἱστορίας. Καὶ οὕτω ἀνεπληρώθη μέγα κενόν, οὗ τὸν σκοτεινὸν πέπλον ἡ κριτικὴ δὲν ἡδύνατο νὰ διαρρήξῃ.

Οἱ ξένοι οὗτοι συγγραφεῖς ἦσαν Χαλδαῖοι, Σύριοι καὶ Ἕλληνες. — Ὁ πρῶτος ἱστορικὸς τῆς Ἀρμενίας, εἴτε διὰ τὴν ἀξιολογότητά του, εἴτε διὰ τὴν ἀρχαιότητά του αἰῶνός του, ὁ Μωϋσῆς Χορέν, ἀναφέρει ἱκανοῦς ὑφ' ὧν ὠδηγήθη καὶ ἠρώσθη πλοῦσια τεμάχια, δυστυχῶς ὅμως ἀτελῆ. Οἱ ἱστορικοὶ οὗτοι ἦσαν ὁ Βερὸξ, ὁ Ἀβυδένος, ὁ Κεφαλίων, ὁ Μαρ-Αβδάς-Κατῖνα καὶ ἄλλοι, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἔτι ἀγνοοῦνται. Ὁ Εὐσέβιος, συντάττων τὸ Χρονικὸν του, αὐτοὺς εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἀναμφιβόλως, τὰ δὲ ἱστορικὰ τεμά-

για, ἔπερ παραθέτει, εἰσὶν ἀπόδοαίς τοῦ πόσον πρέπει νὰ λυπώμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν πρωτοτύπων.

Οἱ Ἀρμένιοι ἱστορικοὶ, οἵτινες ἠρύσθησαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω πηγῶν, οἴ-
ζουσιν ὡς ἀρχὴν τοῦ Ἀρμενικοῦ ἔθνους τὴν ἀμέσως μετὰ τὸν κατακλυσμὸν
ἐποχὴν, καθ' ἣν ἤρχισαν μορφοῦμεναι αἱ κυριώτεραι μοναρχίαι τῆς Ἀνατο-
λῆς. Εἴκοσι δύο αἰῶνας Π. Χ. *Χαίγκ*, ὁ υἱὸς τοῦ *Θαγιάδ* ἢ *Θοργόμ*, υἱοῦ
τοῦ *Ίάφεθ*, μεταστὰς ἐκ Βαβυλῶνος, ἐπὶ κεφαλῇς πολυαριθμοῦ ἀποικίας,
κατέλαβε τὰς περὶ τὸ Ἀραράτ πεδιάδας καὶ ἐχειροτονήθη ἡγεμὼν ἀνεξάρ-
τητος· ἀλλὰ *Βῆλος*, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας, ἰδὼν καθαιρουμένην τὴν κη-
δεμονικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν, ἐπῆλθε μετὰ στρατοῦ κατὰ τοῦ *Χαίγκ*, καὶ
μάχη συνεκροτήθη παρὰ τὴν λίμνην τοῦ *Bār*, καθ' ἣν ὁ *Βῆλος* ἐφρονεύθη
ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ *Χαίγκ*. Ἰδοὺ ἡ διήγησις τοῦ συμβεβηκότος τούτου κατὰ
τὸν ἱστορικὸν Ἰωάννην, VI.

« Ὁ τρίτος πατριάρχης, μετὰ τὸν *Ίάφεθ*, τρεῖς ἔτεκεν υἱούς, *Ἀσκαναῆ*,
Ρεφὰδ καὶ *Θοργόμ*· ἀποθανὼν δὲ ἀφῆκεν εἰς μὲν τὸν *Ἀσκαναῆ* (ὅστις προη-
γουμένως εἶχε δώσει τὸ ὄνομά του εἰς τὸ ἔθνος μας) τὴν *Σαρματίαν*, εἰς δὲ
τὸν *Ρεφὰδ* τοὺς τόπους τῶν *Σαραμάδων*, καὶ εἰς τὸν *Θοργόμ* τὴν *Ἀρμε-
νίαν*, ἥτις διετήρησε τὸ ὄνομα τῆς δυναστείας του, καὶ ἥτις πρὶν ἐκαλεῖτο
Ἀσκαναζία. »

« Κατὰ συνέπειαν, ἡμεῖς καταγόμεθα ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ *Ἀσκαναῆ* καὶ
ἐκ τοῦ οἴκου *Θοργόμ*, ὅπερ συνάδει μὲ τὰς ἀρχαίας παραδόσεις, ἃν καὶ
διάφοροί εἰσιν αἱ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δοξααίαι. »

« Ἡ ἁγία Γραφὴ μεγάλην διαφυλάττει σιγὴν ἐπὶ τῆς πρὸ τοῦ *Θοργόμ*
ἐποχῆς, καθότι δὲν ἐνόμησαν, φαίνεται, συμφέρον ν' ἀναφέρουν περὶ τῆς κα-
ταγωγῆς τῶν διαδύχων καὶ τῆς καταστάσεως τῶν προγόνων αὐτοῦ, ἔτι δὲ,
οὐδὲ τοὺς πρώτους ἡγεμόνας νὰ ἐπικριθμίσουν, οὐδὲ πῶς ἡ Ἀρμενία διωκεῖτο
προηγουμένως παρὰ τῶν σατραπῶν. »

« Ἀλλὰ, Σύριός τις τὸ ἔθνος, *Μάρ-Ἀββάς-Κατίνα* τοῦνομα, ἐκ διαταγῆς
τοῦ βασιλέως ἡμῶν *Βαγαρσάγου* ἐπεσκέφθη τὰ ἀρχεῖα τῶν βασιλέων τῆς
Περσίας. Πλήρης πνεύματος καὶ σοφίας, καὶ κάτοχος τῶν γλωσσῶν Ἑλλη-
νικῆς καὶ Χαλδαϊκῆς, μετὰ πολυμόχθους ἐρεύνας, ἀνεκάλυψε γνήσιόν τι σύγ-
γραμμά, ὅπερ Ἀλέξανδρος ὁ υἱὸς τοῦ Νεκτεναβῶ, εἶχε διατάξει νὰ μεταφρά-
σωσιν ἐκ τοῦ Χαλδαϊκοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν, καὶ ἐνῷ περιεῖχοντο πλῆθος ἱστο-
ρικῶν συμβεβηκότων διαφορῶν ἐθνῶν. Ὁ *Μάρ-Ἀββάς-Κατίνα*, συλλέξας
ὅσα ἀνήγοντο εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, προσέφερεν αὐτὰ τῷ
Βαγαρσάγῃ. »

« Χάρις αὐτῷ, ἡ ἡμετέρα ἱστορία ἐγνώσθη καὶ προσεκλήσατο αὐθεντικό-
τητα ἀνχμφισβήτητον. Ἐκ τούτου ἐμάθομεν ὅτι ὁ ὠραῖος καὶ ἀξιοθαύμα-

στος ἥρωες, ἔ γιγαντώδης τὸ ἀνάστημα *Χαϊήκ*, ἦτον υἱὸς τοῦ *Θοργόμ*, τοῦ πρώτου ἀρχηγοῦ καὶ πατρὸς τοῦ ἔθνους ἡμῶν. »

« Μετὰ ταῦτα ὁ *Νεμρόδ*, ὁ αὐτὸς καὶ *Βῆλος*, ἄνθρωπος φιλόδοξος καὶ ἐπιχειρηματίας, ἠβουλήθη καθυποτάξαι τὰς ἀνδρείας καὶ ἀνεξαρτήτους φυλάς. »

« Ἄλλ' ὁ ῥωμαλλοῖς ἡμῶν *Χαϊήκ* δὲν κλίνει τὸν αὐχένα ὑπὸ τὴν δουλείαν, ἀλλὰ κηρύσσεται ἀνεξάρτητος καὶ φεύγει εἰς τὸν τόπον μας μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ *Ἀρμενάρ*, τῶν θυγατέρων, τῶν ἐγγόνων, τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ καὶ ἄλλων πλείων ξένων, ὄντων ὑπὸ τὰς διαταγὰς του. Ὁ *Βῆλος* ἔπεται αὐτῷ μετὰ στρατοῦ ἐξησκημένου εἰς τὸ βέλος, τὸ ξίφος καὶ τὴν λόγχην, καὶ συναντῶνται ἐν κοιλάδι ἀπεράντῳ, ὡς δύο δρμητικοὶ χεῖμαρροι. Φρικώδης ὑπῆρξεν ἡ μάχη· παλμοὶ καὶ τρόμος κατεῖχον τὰς καρδίας πάντων· ἀλλὰ βέλος τοῦ *Χαϊήκ*, τὴν αἰχμὴν ἔχον σιδηρᾶν καὶ τρίγωνον, διαπερᾷ τὸν *Βῆλον* κατὰ τοὺς ὤμους καὶ ἐμπήγνυται εἰς τὴν γῆν. Ὁ *Χαϊήκ*, μετὰ τὸν φόνον τοῦ *Βῆλου*, ἐβασίλευσεν ἐπὶ τοῦ τόπου, ὅνπερ τῷ κατέλειπαν οἱ πρόγονοί του, καὶ ἤδη ἐκ τοῦ ὀνόματός του ἐκλείθη *Χαϊκία*. Ἐνασχοληθεὶς δραστηρίως ἐπὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ κράτους του, ἀπῆλθε τοῦ κόσμου πλήρης ἡμερῶν, τῷ υἱῷ τοῦ *Ἀρμενάρ* ἀφείς κληρονομίαν τὸ βασιλεῖον. »

« Ὁ *Ἀρμενάρ*, μόνος καὶ ἡσυχῶς ἄρχων τῆς Ἀρμενίας, προσδιώρισεν ὡς πρωτεύουσαν αὐτῆς ἀξιοθέατόν τινα πεδιάδα, περιφρουρουμένην ὑπὸ ὀρέων ὑψηλοτάτων καὶ χιονοσκεπῶν, περιβεβρομένην δὲ ἀπὸ ποταμούς, ὧν τὰ κελαρύζοντα ὕδατα, ἀρδεύοντα τὰς πέριξ γαίας, διέτεμνον αὐτὴν κατὰ μῆκος. Αὐτόθι ἔπειτα ἔκτισε τὴν πόλιν *Ἀρακάδζ*, παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν πρὸς βορὰν ὀρέων, ἡ δὲ πεδιάς ὠνομάσθη *Ἀρακαδζοδέν*. Καὶ μετὰ τινα ἔτη ἀπέθανεν, ἀφήσας κληρονόμον τὸν υἱὸν αὐτοῦ *Ἀρμαῖς*. »

« Ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ, ἐπὶ τινος λόφου παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ *Ἀράζου*, ὁ *Ἀρμαῖς* ἀνήγειρεν ἀνάκτορον καὶ πόλιν ἣν ἀπεκάλεσεν *Ἀρμαβίρ*, ἔργα θαυμασίας τέχνης καὶ στερεότητος. Οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ ἀρκούντως διηγήθησαν περὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἔργων του. Προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ἔτεκε τὸν *Ἀμαζιαν*, μετὰ τινα δ' ἔτη κατέλυσε τὸν βίον. »

« Ὁ *Ἀμαζίας* κατῴκει ἐν τῇ πόλει *Ἀρμαβίρ*, ἤγειρε παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν μεσημβρινῶν ὀρέων διάφορα κτίρια, ἀπεκάλεσεν αὐτὰ *Μασίς* καὶ τὰ πέριξ *Μασισοδέν*, ἐκ τοῦ ὀνόματός του, ἔτεκεν υἱὸν *Κερχάμ* καὶ ἐτελεύτησεν. »

« Ὁ *Κερχάμ* κατῴκησεν ἐν τῇ βορειοανατολικῇ ὄχθῃ μικρᾶς τινος λίμνης, ἔκτισε κωμοπόλεις καὶ χωρία, ἀπεκάλεσε διὰ τοῦ ὀνόματός του τὸ πλησίον ὄρος, τὴν δὲ ὄχθην τῆς λίμνης, ἐν ἣ κατῴκει, *Κεραρκουντί*. Δύο ἔτεκεν υἱούς, *Χάρμαν* καὶ *Σιζάγ*· καὶ τοῦ μὲν πρώτου προσδιώρισε τόπον

διαμονῆς τὴν πόλιν Ἀρμαβίρ, ἀναθεῖς ἅμα τε αὐτῷ τὴν διαχείρισιν τοῦ κράτους τῶν προγόνων του· τῷ δὲ δευτέρῳ, τὰς χώρας τὰς ἐκτεινομένας πρὸς τὰς ὄχθας τῆς λίμνης, μεσημβρινοανατολικῶς, μέχρι τῆς πεδιάδος, ἣν διέρχεται ὁ Ἀράξης, οὗ τὰ ὀρυκτικὰ καὶ ἀφρώδη ὑδάτα πίπτουσι μετὰ κρότου ἐκ στενωτάτου χάσματος σπηλαίου, ἐξ οὗ, πιθανῶς, παρὰ πολλῶν ὀνομάζετο *Καραβάγ*. Ὁ *Κερχάμ* ἤγειρεν ἀκολούθως ὠραῖον καὶ μέγα οἰκοδόμημα, (ὅπερ τὸ πρῶτον ἐκαλεῖτο *Κερχαμί*, ἀκολούθως δὲ ὀνομάσθη *Κουαρνί*, παρὰ τοῦ ἡγεμόνος *Κουαρνίγγ*), καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν. Ὁ υἱὸς του *Χάρμας* ἔτεκε τὸν Ἀράμ καὶ ἐτελεύτησεν. »

« Διηγοῦνται διὰ τὸν Ἀράμ πλῆθος ἐνδόξων κατορθωμάτων. Ἡ παλεμικὴ του δόξα ὑπῆρξε μεγίστη. Ἐνεκα δὲ τῶν λαμπρῶν πράξεων τοῦ ἥρωος τούτου, οἱ γείτονές μας μᾶς ἀπεκάλεσαν ἐκ τοῦ ὀνόματός του Ἀρμενίους. Ὁ ἡγεμὼν οὗτος δὲν περιωρίσθη εἰς κατακτήσεις εὐαλότων μόνον πόλεων. ἀλλὰ καὶ τὴν Καππαδοκίαν αὐτὴν καθυπέταξε, μετὰ ζωηρὰν ἀνθίστασιν. »

Γ. Α.

(Ἐπεται.)

ΕΡΩΣ ΕΝ ΓΑΜΩι,

Ἱστορικὴ Μελέτη

ὑπὸ

Γυιζώτου.

(Συνέχεια καὶ τέλος, βρα Φυλ. III'.)

Καὶ ὅμως ἀντέσχεν, ἐρείσματα ἀκράδαντα ἔχουσα τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν θλίψιν. Προκειμένου περὶ τῶν τίτλων καὶ τῶν τιμῶν, οἵτινες ἀπενέμοντο τῇ οἰκογενεῖᾳ τοῦ Ῥώσσελ. « Πᾶν τὸ ἐπ' ἐμοί, εἶπεν, ἤθελον πράξῃ πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου, ἀλλὰ πάντα τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα πράγματα οὐδεμίαν δύναται νὰ μοι ἐμποιήσωσιν εὐφροσύνην. » Ἀπέκρουσε δὲ μετὰ πάσης μετριότητος καὶ λίαν φρονίμως τὸν πρῶτον θρίαμβον, τὸν ὁποῖον ἡ πολιτικὴ προσέφερε τῷ υἱῷ της: « Πέμπω σας, μυλόρδε, ἔγραψε τῷ ἀνδραδέλφῳ της λάρδῳ Ἐδουάρδῳ Ῥώσσελ, τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ὑποῖαν μ' ἔστειλε χθὲς ὁ σὺρ Ἰά-